

ציון צמיר, העולם הזה

במדניה

המימסד

איש חשוב

גם איש ציבור
וח"כ לשעבר
אינו חסין מפני פירסום

אנשים המסתככים בפלילים או כי משפטי-גירושין מנסים בכל כוחם למנוע מהדברים להתפרסם בעיתונות. החוק אומנם מתיר לבית-המשפט למנוע פרסום במיקרים מסויימים בלבד, אולם השופטים הרחמנים משתכנעים מרי פעם בפעם להעניק פריבילגיה כזו גם למי שהצליח לעורר את רחמי-המים, אפילו אם אינו זכאי לה על פי החוק.

בגלל גישתו האוהדת של בית-הדין משפט, מנסים מתדיינים רבים למנוע

שושט זמיר

ח"כ לשעבר הוא ככל האדם

פירסום עניינם ברבים, ומציינים לשם כך עילות שונות ומשונות. אחת העילות המוזרות ביותר הועלתה על ידי עורכי-הדין גרשון שניידר, בשם אידית ברינתן.

גברת זו היתה נתונה בהליכי גירושין מבעלה, אשר. מקצת ההליכים התנהלו לפני בית-הדין הרבני, מקצתם בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב. כי תיק, שבו נקבעו המונות שקיבלה האשה מבעלה, הצליח עורכי-דינה להשיג איסור-פירסום. לכן, כאשר עיר ער הבעל באמצעות עורכי-דינו ארי שגיא, על גובה-המונות וביקש להפחיתם, פנה עורכי-דינה של האשה שוב לשופט עמוס זמיר, לפניו התנהל הדיון וביקש ממנו לאסור את פירסום ההליך כיס. הנימוקים שנתן עורכי-הדין לבקשתו היו יוצאי-דופן.

להתרגש ולהתגרש. הנימוק הראשון שהעלה היה כי הגברת בר נתן סובלת ממחלת-לב, וכל התרגשות עלולה להזיק לה. האשה הצהירה כי יש לה חשש סביר שבעלה ינסה לעשות "מטעמים" מהתיק הכאוב, ועל כן היא מבקשת את איסור-הפירסום. האשה שכחה כי את מירב ההתרגשות במיקר רה גירושין לא גורם התיק המשפטי, אלא תהליך הפרידה והגירושין, ואת אלה אין יכול בית-המשפט למנוע.

אבל הנימוק השני היה מקורי הרבה יותר. בבקשה לאיסור-הפירסום כתב עורכי-הדין כי יש סיבה נוספת לבקשתו: תו-אחיה של גברת ברינתן הוא זלמן שובל, ומר שובל, שהוא חבר-כנסת לשעבר ואיש-ציבור, עומד להעיר בתיק. על כן, פירסום תוכן הדיונים יגרום למר שובל ולאחותו נזק רב, שאינו בר-תיקון.

עורכי-הדין לא הספיק לציין כי במסגרת מיסחר-הכסאות של השר ייגאל הורוביץ הובטח גם לשובל מקום בטוח בכנסת ה-12. השופט זמיר לא השתכנע מהנימוק המקורי, ולא חשב ש"כילשעבר יכול להיפגע יותר מכל אדם אחר, אם יכוד בתיק-הגירושין של אחותו, כתב זמיר בהחלטתו, "אינני רואה בשלב זה עילה לאיסור הפירסום. במידה והמשיב ינסה לעשות מטעמים — כלשונו של באי כוח המשיב — בתיק זה, כי אז אשוב לשקול את איסור-הפירסום."

אילנה אלון

הקורה בשב"כ. מי ששוחח עם זמיר באחרונה וניסה לדובבו בנושא זה — מעיד כי לא יכול היה שלא לחוש את כאבו בנושא. במיוחד הוא כואב את מה שקרה לרפי מלכה. בעוד שעל חוק ופולג הלעיו שהם משתייכים לאותה הקליקה, והיו שדיברו גם על קישורי-משפחה בין השניים, הרי למלכה לא ייחס איש מניעים לאי-עניינים. למלכה הפריע הרפש שניתן לעברו מכל עבר, והוא דרש שינקו אותו מכך.

לבסוף, אחרי מאבקים מרים, זכה מלכה במזין מיכתב פושר, שנכתב על-ידי ראשי-השב"כ הנוכחי, ושהופץ בקרב סקוריו. גם אילו נשאר זמיר על כנו ונלחם את מלחמתם של חוקרי-המלכה — ספק אם היה מנצח בה. בחוק מבקרה-המדינה אומנם קיים סעיף המחייב את החזרתם של חושפי שחיתות לתפקידים, אך אפילו יועץ מישפטי נחושי-דעתו אינו ערובה לקיום החוק הלכה למעשה, וזמיר מכיר בכך.

כל אדם, הנאלץ להפסיק את תפקידו בעיתו ובצורה האומללים שאיפיינו את חילופי-הגברי בין זמיר לחריש, ודאי היה עוקב בדריכות אחר מעשיו ושפע התבטאויותיו של יורשו, זמיר, סיפרו לי מקורות במישר-המישפטם, מעורכן היטב כמתרחש כיום במשרד היועץ המישפטי לממשלה, ולאירדווי קא ביומנתו.

האם לא מתגנבת לליבו מעט שימחה-לארץ, למראה המאבי קים הבלתי-פוסקים שבהם נתן יורשו? האם כעת, כששמו של יוסף גינוסר שב שנית לכותלת בהקשר סלילי, אינו חש סיפוק על התגברותו למתן החנינה לגינוסר ולחבריו בעידן חריש? כשוכו גינוסר וללושית חבריו כבי כוב הראשון של החנינות, תמה זמיר

מלכה נאלץ להסתפק במיכתב פושר של ראשי-השב"כ * זמיר ואנשיו נתנו בשב"כ אמן עיוור * זמיר תבע ועדת-חקירה ולא נענה * הוא רצה להחזיר

פורסמו מעולם, ולכן אין לדעת אם הוחלו או לא. מה כלי-כך סורי במסקנות אלה, שנולדו עקב פרשה שפרצה את מסך הסודיות (פרשת האוטובוס) ושהסעירה את הציבור?

תמיהה זו שגורה ביתר חריפות בפיו של זמיר, שקבע בהזדמנות מסויימת שאין כל הצדקה לסודיות זאת, וכיועץ המישפטי לשעבר לממשלה הוא כור דאי בריסמכא לקבוע זאת. באותה ההזדמנות ציין זמיר שבקנדה, למשל, חר

זמיר: "לא מתראיין!"
לפני כמה ימים, באמצע חגיגת-נאפסו, נישא קולו ברמה. סמוך לתאריך מלאת שנה להתפטרותו ממישרת היועץ המישפטי לממשלה, צוטט יצחק זמיר בראשונה על פרשת-השב"כ למיניהן. במרוצת השנה החולפת שוחחתי כמה פעמים עם זמיר. הוא לא אבה להתראיין. אחרי שצוטט בתיקשות, חזרתי אליו בסקרנות: מה גרם לו לפתוח את פיו ולהופיע בפומבי? האם פרשת-נאפסו היא-היא הקש ששבר את גב היועץ לשעבר?
זמיר סיפר לי שנוצר רושם מוטעה: "אני עדיין שותק, ולא נוהג לעשות פירסומת לעצמי. באחרונה פשוט נשאתי שתי הרצאות. שנקבעו לי עוד לפני שנה. הרצאה אחת נשאתי בכינוס ושמו "המישפטן בשרות הציבור". התבקשתי להתייחס לפרשת-השב"כ. כשנתי את הסכמתי לנושא, נראתה הפרשה כשייכת לעבר, וחשבת שהדברים שאומר יובנו במנחים אקדמיים. בינתים חזר השב"כ לכותרות... תוכן דבריי היה חריף! נו, אם אני מדבר אני לא יכול לקשקש. אגב, לא מיציתי את כל החריפות והכעס שיש בי על השב"כ... מדוע אני שותק? כי אני יותר מדי מעורב בפרשות שעל הפרק. חלפה רק שנה. כל מה שאומר — עלול להתפרש כהתשבנות עם המערכת. ואין לי עניין בכך. חוץ מזה, השתיקה גורמת לכך שכל אימת שיש לי דבר-מה חשוב להשמיע — יש התעניינות תיקשורתית, והדברים זוכים בתהודה. אבל לא זאת, כמוכון. הסיבה העיקרית לכך שאינני מתראיין."

זמיר סיפר לי שנוצר רושם מוטעה: "אני עדיין שותק, ולא נוהג לעשות פירסומת לעצמי. באחרונה פשוט נשאתי שתי הרצאות. שנקבעו לי עוד לפני שנה. הרצאה אחת נשאתי בכינוס ושמו "המישפטן בשרות הציבור". התבקשתי להתייחס לפרשת-השב"כ. כשנתי את הסכמתי לנושא, נראתה הפרשה כשייכת לעבר, וחשבת שהדברים שאומר יובנו במנחים אקדמיים. בינתים חזר השב"כ לכותרות... תוכן דבריי היה חריף! נו, אם אני מדבר אני לא יכול לקשקש. אגב, לא מיציתי את כל החריפות והכעס שיש בי על השב"כ... מדוע אני שותק? כי אני יותר מדי מעורב בפרשות שעל הפרק. חלפה רק שנה. כל מה שאומר — עלול להתפרש כהתשבנות עם המערכת. ואין לי עניין בכך. חוץ מזה, השתיקה גורמת לכך שכל אימת שיש לי דבר-מה חשוב להשמיע — יש התעניינות תיקשורתית, והדברים זוכים בתהודה. אבל לא זאת, כמוכון. הסיבה העיקרית לכך שאינני מתראיין."

קקו חוק שמטרתו לפקח על השרותים החשאיים, כך גם בארצות-הברית. ועדת-יריב: והשאיפה הרבה, הן אחר הגורמים המפריעים לזמיר להגיד דבר את מאבקי בפרשת-השב"כ כהצלחה.

עובדה אחרת, המפריעה לקורת-הרוח הכללית, היא גורלם של שלושת מורדי-השב"כ: ראובן חוק, פלג ררי ורפי מלכה. זמיר, מישפטן ותיק, התי רשם ממניעיהם הטהורים של השלר שה, והרגיש עוד בומנו שהם לא באו להתלונן לפניו על מה שקרה, עד שה שיג אישור לזמיר אליו. זמיר היה ער למה שעבר עליהם — למצנזרות-השפה, לכתם שהורביקו בהם חגריהם מהשב"כ, לשמועות שהופצו עליהם:

זמיר סיפר לי שנוצר רושם מוטעה: "אני עדיין שותק, ולא נוהג לעשות פירסומת לעצמי. באחרונה פשוט נשאתי שתי הרצאות. שנקבעו לי עוד לפני שנה. הרצאה אחת נשאתי בכינוס ושמו "המישפטן בשרות הציבור". התבקשתי להתייחס לפרשת-השב"כ. כשנתי את הסכמתי לנושא, נראתה הפרשה כשייכת לעבר, וחשבת שהדברים שאומר יובנו במנחים אקדמיים. בינתים חזר השב"כ לכותרות... תוכן דבריי היה חריף! נו, אם אני מדבר אני לא יכול לקשקש. אגב, לא מיציתי את כל החריפות והכעס שיש בי על השב"כ... מדוע אני שותק? כי אני יותר מדי מעורב בפרשות שעל הפרק. חלפה רק שנה. כל מה שאומר — עלול להתפרש כהתשבנות עם המערכת. ואין לי עניין בכך. חוץ מזה, השתיקה גורמת לכך שכל אימת שיש לי דבר-מה חשוב להשמיע — יש התעניינות תיקשורתית, והדברים זוכים בתהודה. אבל לא זאת, כמוכון. הסיבה העיקרית לכך שאינני מתראיין."

החל במאבקי-קליקות וכלה במעשי-ותימן. מלכר יהודית קרפ, המישנה ליועץ המישפטי לממשלה ויר ימינו של זמיר, לא טרח איש לתבוע את כבודם האבוד של השלושה.

שום גורם רישמי לא יזם הבעת-תודה להם, שלא לדבר כלל על האפשרות להשיבם לשורות. זמיר לא היה ממתין ליומנתה של קרפ. הוא היה נלחם מלחמת-חורמה למען שלושת חושפי קצה-החקרונן של

זמיר לא היה ממתין ליומנתה של קרפ. הוא היה נלחם מלחמת-חורמה למען שלושת חושפי קצה-החקרונן של

חריש: "להתפטר? מה פיתאוס!"
מזה שנה הוא מכהן כיועץ המישפטי לממשלה, וזוכה בקיסוונות של ביקורת חסרת-תקדים מדי יום. רבים הרימו במשך שנה זו גבה ושאלו מדוע לא הרים יוסף חריש ידיים. ככל שניסו להקטין את מימדיו — גדלה קומתו של קודמו. יצחק זמיר, ביחס הפוך ועיקבתי.
חריש, שזכה בביקורת על כך ששיתף בתחילה פעולה עם אמ"צ-התיקשות, החליט להמעיט בהתבטאויות. שאלתי אותו כמה שאלות לסיכום השנה הראשונה והשוערת לכהונתו:
● איך אתה מרגיש לאור ההשוואה הבלתי-פוסקת בינך לבין קודמך?
● בכל לא ניתן להשוות מצב אחד לשני. איך יכולים לשפוט אותי על עמדות שנקטת בימים הראשונים, כשאלה אינן ידועות? הרי דבריי נאמרו במסגרת ועדת-השרים לענייני-ביטחון, ואסור עד היום לפרסמן. הייתי אז תקיף לא פחות ממינס.
● אתה חש שהתיקשורת עושה לך עוול?
● לא רוצה לומר זאת בדיקו כך. בוודאי שאני מרגיש בצורה מסויימת עם כל הכתבות האלה נגדי.
● האם נכונות השמועות ששקלת באחרונה להתפטר מתפקידך?
● לא! בכלל לא שקלתי להתפטר! מה פיתאוס! מאיפה המ' ציאו זאת?